

Ayna

– birinsan · 22 Mayıs 2012

Aynaya bakıyorum. Öğretmenlerin öğrettiklerine güvenerek, öğrendiklerimin genel kabul görmüş değerlere uyarlığından emin olarak bir Türk vatandaşı görüyorum hem de insan.

Aynanın derinliği yutuyor bazen dünyayı, bazen de kusuyor yuttuklarını. Baktıkça flulaşiyor önce, sonra yavaş yavaş silinip gidiyorlar arkasındaki duvarla birlikte. Boydan boya bir cam oluyor duvar dış dünyayı gösteren.

Oraya buraya giden, koşuşturan, lök gibi oturan, birbirini tanımadan geçen, tanıdığından kaçan, sadece yeni ekonomik kaynaklar tanımayı arzulayan, maddi hazlara takılı kalan binlerce insan. Arı olsalardı, dakikada doldururlardı bir çerçeve peteği. O kadar çok...

İnsanlar daha bir banknot görünüyor uzaktan.

Pek çoğunun gözlerinden belli, iktisat alanında kendilerini mükemmel yetiştirmişler. O kadar ki; ekonomiyle uğraşmaktan vatandaşlıklarını unutmuşlar. Hizmet beklediğimiz devletimizin yegane gelir kaynağı, vergisini kaçırmayı öğrenmişler vicdanları törpülenmiş olarak.

Şu giden de doktora benziyor. Semirmiş biraz. Çekmiş altına en ciksinden bir araba. İşinde çok iyi olduğu aşikar, çok dirsek çürütmüş. Anatomiye öyle dalmış ki, bedende saklı görünmeyenleri unutmuş. Ruhunu, vicdanı, sevgiyi, iyiliği,... Hasta eşittir banknot olmuş, basit bir denklemde. Hipokrat'a verilen sözler, edilen yeminler unutulmuş.

İnsanın ruhunu karartan şu siyah arabayla geçen de siyasetçi olmalı. Belli ki pek çok destekleyeni var. İnanmış insanları. Güvenlerini toplamış. Siyasetin, aynı hedefe giden, sadece bir yol olduğunu unutarak hedefi şaşırılmış, şişmiş bir tip. Zorla cahil bırakıp sonra da küçük maddi vaatlerle kandırdığı kitleyi sömürüp şişmiş hem de. Ya egosu şişmiş, ya kesesi ya da ikisi birden.

Aaa. Öğretmenim geçiyor. Ama bilemiyorum nereye gidiyor. Okula mı yoksa dershaneye mi? "Anasının babasının veremediği terbiyeyi ben mi vereceğim? Ben mi uğraşacağım?" diyenlerden değil herhalde bu öğretmen. Pedagojik formasyonu ailelerin değil öğretmenlerin aldığı biliyor. Duruşundan belli. Görevinin kutsiyetinin farkında. Değişen beyinlerden bedene yansıtılmayan bilginin bir şeye yaramayacağını biliyor. Köyde de çalışmalıyım, kenar mahallede de diyenlerden biri bu. Adaletin öğretilmediği bir okulun, okul olmadığının bilincinde.

İş toplantısına gecikmemek için olsa gerek, kırmızıda durmadan geçti kallavi arabasıyla iş adamı. Daha çok para bekletilecek bir şey değildir çünkü. Alınacak ihalenin karlılık analizlerini sunacak departman şefleri. Nasıl üçe mal edip sekize satacaklarına karar verecekler. Aynı zamanda iyi bir ceo olduğu belli. Kazanan bir örgüt yaratmayı başarmıştır mutlaka, çevresine borcu olan sosyal, sanatsal ve çevresel sorumlulukları ihmal ederek.

Bu da "bugün git yarın gel" demenin zorluğundan, performansının karşılığını hiç alamadığından yakınıp sızlanan, manevi hazzı unutmuş devlet memurum. Mutlaka muhafazakar bir aileden geliyor. Devlet kapısı olsun da garanti olsun. Akmasa da damlasın düşüncesiyle, binlerce şükür ederek başlamış işine. Sonradan, şükürün, pompalanmış ihtiyaçları karşılamadığına inanmış.

Şu yeni yetme gencin de bir öğrenci olduğu aşikar. Formaliteden okula gidiyor. Öğretmenleri hep başka kaynaklar önerdiğinden, okula inancını yitirmiş. Okuldan sonra dershaneye gidecek. İletişim aracını kulağına yapıştırmış, nedir bu denli önemli görüşme bilinmez. Öylesine dalmış ki, karşıdan gelen adama çarpıp geçiyor ama tınmıyor bile. Sanki sanal bir cismin içinden geçmiş gibi... Pek başarılı bir öğrenci, gözleri çakmak çakmak. Puan, kontör, bonus hesabına o kadar dalmış ki, insan olmak sadece bedende kalmış gibi.

Geçiyorlar işlek caddenin kaldırımından yaşlı, genç, kız, erkek, şık, paspal, atletik, şişman, her çeşitten insan...

Ekmek kavgası mutasyona uğramış, daha çok, daha kolay kazanmak olmuş. İnsanlar mutluluğu, faydadan uzak geçici çılgınlık ve anlık zevklerde arar olmuşlar. Kolayca çok kazanma arzusu ve anında çok harcama alışkanlığı almış, emeğe verilen değer, alın terinin yerini.

“Azıcık aşım kaygısız başım” gitmiş, “şunu da almalıyım, bunu da almalıyım. Filanlar bundan almış benim başım kel mi?” anlayışı gelmiş onun yerine. Herkes etine butuna, boyuna posuna bakmadan, en uzaktakini hayal eder olmuş emekle bilginin yerini şansın aldığını görüp kaderle şansını karıştırarak. Koşuşturup duranların, gelip geçenlerin hiçbiri farkında değil; dünyada yaşamanın borcu insan olmak, bu topraklarda yaşamanın borcu da vatandaş olmaktır.

Yeniden aynaya dönüşün artık pencereleşen ayna. Daha çok görüp kanıksamaktan korkuyorum bedensel insanları ve vatandaş maskelerini.

Nasıl da özlemler bekliyor insan, herkesin, aynada gerçekten kendine baktığı bir toplumda yaşamayı.